

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 3. Probatur intentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

rem omnium bonorum quæ sunt sine restrictio-
ne bona, non tamen esse causam bonorum quæ
sunt transcendentaliter bona, mala moraliter.
Consequenter non est Auctor Deus ut homo
deterior fiat. Nam nomine Auctoris venit o-
perans cum inclinatione, non est autem Deus
inclinatus ad malum.

INSTAT 2. Perez. Omne quod existit qua-
tenus existit à Deo est: Omnia enim per ipsum
facta sunt. Quod etiam asserit Dyon. de Div.
Nom. c. 5. Omne autem Ens sæculi, vel tem-
poris, & omnis quocumque modo existentis Præ-
existens est Principium & Causa, hoc est, Deus.
Sed eo ipso quod concedamus aliquid existere
positive, debemus fateri illud fieri à Deo, tan-
quam à dirigente, & non tanquam odiente, ut
dicit scriptura. Nec possumus ita abuti omni-
potentiā Divinā, ut faciat aliquid Deus tanquā
odiens, hoc enim script. expressis verbis negat.

RESPONSUM jam est. Omne quod existit
secundum quod existit quoad esse physicum à
Deo est, secus secundum quod existit, quoad es-
se morale.

ADDENDUM hic aliquid de inclinatione Di-
vina in concurrendo. Vidit Deus creaturas
sine suo concursu operari non posse. Vidit po-
stea pro innata libertate, dato sibi concursu pos-
se abuti eodem, modo illis indemnem servare, & ne-
mo illum ad hoc coëgit, sed ex sua inclinatione
servandæ indemnem libertatis creatæ, adstrinxit
ad talem concursum suam libertatem, & hoc
sensu inclinatio in Deo ad illam servationem in-
demnis libertatis creatæ salvari potest. Rursus
potest poni inclinatio ad ipsummet opus ma-
lum, hanc Deo aufert scriptura, & demonstra-
tio Metaphysica de ejusdem sanctitate.

INSTAT 3. Perez. Universales locutiones
Scripturæ & PP. de Deo tanquam causa rerum
non patiuntur tales explicationes.

RESPONDETUR. Quando Scriptura ipsa
aliis in locis innuit Patresque, quod Deus non
æqualiter ad peccata, & actiones alias concur-
rat, sufficiens habetur fundamentum talis expli-
cationis, & aliunde non evincitur peccatum
formaliter in positivo non stare.

INSTAT 4. idem. In divisione Entis in Crea-
torem & Creaturam, nullus unquam agnovit
impropriam significationem, sed omnem crea-
turam propriissimè à Deo fieri, & à Deo amari,
cum sit de fide, creaturam omnem Dei, esse val-
de bonam.

RESPONDETUR. Creatura fit propriissimè
à Deo in quantum dicit aliquid ordinis physici,
non autem in quantum illud ipsum positivum
dicit aliquid ordinis moralis. Et quamvis idem
sint realiter positivum illud physicum, & positi-
vum morale, sufficit, quod à Deo noscente sin-
gula, distinguantur æquivalentiā præcisionis.

INSTAT 5. idem. Non potest excipi à con-

curfu Dei physico ulla entitas creata propter lo-
cutiones generales scripturæ dicentis, Deum
nihil odisse eorum, quæ fecit. Ergo etiam si
Deus peccati fecit, debet illud amare, ad quod
alludit ille etiam locus, quod Deus omnia ope-
ratus sit, propter semetipsum, adeoque propter
se tanquam finem; facere autem aliquid propter
finem, est facere illud amando ipsum.

RESPONDETUR. Sunt quidem locutiones
universales, quæ nihil eximunt à concursu Dei,
sed non sunt locutiones æqualiter Deum omnia
causare. Unde scriptura dicit, servire me feci-
sti in peccatis tuis, & Trident. Sess. 6. de Justific.
Can. 6. Anathematizat docentes quod Deus
æque sit causa boni, atque mali. Unde in præ-
senti & ad hanc & ad priorem Instantiam, re-
nendum hoc erit, peccatum stans in positivo ef-
fe, fieri propriissimè à Deo, non tanquam à causa
secundum inclinationem operante, sed tan-
quam à causa, contra inclinationem operante &
serviente, adeoque ad destructionem illustrer-
mini, qui est, Deum esse propriissimè causam
peccati, cum ratio propriissimæ causæ deponat
inclinationem.

3. RATIO ejusdem. Si entitas peccati, non
est amabilis à Deo, sed solum odibilis. Ergo
nullo modo est bona, Ergo non est entitas posi-
tiva: quia omnis entitas positiva est bona, quod-
libet enim Ens est unum, verum, bonum.

RESPONDETUR. Entitatem positivam pec-
cati esse bonam physicè & transcendentaliter,
malam autem moraliter.

Punctum Difficultatis 3.

Probatum Intentum.

PROBATUR I. Conclusio. Auctoritatibus
PP. qui sentiunt peccatum in non positivo
consistere.

1. Auctoritas sit Dyon. c. 4. de Div. Nom.
præsertim §. 4. *Circumsusum nobis aërem offundit
tenebris dicimus defectu, at que absentia lucis. Item
que neque in demonibus, neque in nobis est malum,
quasi existens, sed ut defectus, & desertio propriorum
bonorum.* Et ibidem §. 23. explicans, quare da-
mones sint mali, *mali sunt, inquit, defectu Angeli-
corum bonorum.* Et infra. *Depravatio igitur est
malum est rerumque illis convenientium desertio,
bonorum ipsis congruentium privatione, declinatio-
ne atque prolapsione mali nominantur.*

2. Auctoritas est Damasc. L. 4. Ortho. Fid. c.
21. *At inquires, si res ita se habet, quanam mali ori-
go est: nec enim fieri potest, ut malum à bono ortum
traxerit. Respondemus. Malum nihil aliud est,
quàm privationem boni.*

3. Auctoritas est Aug. qui c. 24. Ench. Lo-
quens de peccato dicit: *Quod est primum malum
Creatura Rationalis, id est, prima privatio boni.*

Hic adde S. Thom. L. 3. contra Genes. c. 7.
8. 9. Totā item q. de malo & hic q. 71. a. 1. illi
Corp. explicans quid sit formalitas vitii. *Vitium*

uniuscujusque rei esse videtur, quod non sit dispositum secundum quod convenit suae naturae, citatur August. L. 3. de Lib. arbitr. c. 14. quod perfectio-
ni desse perspexeris: id voca vitium. Imā idem P. q. 48. ar. 1. in Corp. dicit: Ipsa boni absentia malum est. Quod ibidem repetit, ad 1. ad 2. ad 4. Ubi etiam agnoscit in peccato, & positivum & negativum. Ibidem a. 2. inquit: Necessē est in rebus inveniri malum, sicut defectus & corruptio boni, non quidem positive sed formaliter remotive, a. 3. in Corp. inquit: Cum malum sit privatio boni, & in eodem subiecto sint, malum in bono non negatur, sed privative est ut in subiecto.

RESPONDETUR 1. PP. SS. loqui in sensu defectivo.

CONTRA est. Si nihil obsit cur non poterunt accipi, tanquam loquētes in sensu formali.

RESPONDETUR 2. Agere PP. contra Manichaeos, qui dicebant esse aliquas naturas malas, & à Deo malo creatas, necerant valde solliciti per Arriaga, ut quæstionem hanc Metaphysicam de formali Commissionis declararent, præcipue cum non raro, etiam entia positiva, per negationes explicentur.

CONTRA est. Tum quia. Quamvis aliqua Loca August. ita explicari possint, ut pote agentis contra Manichaeos, non tamen reliquorum Doctorum, sub quorum tempora non floruit Manichaeismus. Tum quia. Quamvis non fuerint solliciti PP. de Metaphysica hac formalitate constitutiva peccati Commissionis, nihilominus etiam non debebant assumere propositiones falsas, qualis est apud oppositos hæc, Malum dicitur privationem boni, quæ propositio in materia necessaria cum sit indefinita, universalis est, & per nos simpliciter vera. Tum quia. Distinguenda est hæc formalitas, primò positivum explicatur per negativum, secundò prædicatur de positivo, quod sit nihil, quod sit negatio &c. illud prius etiam entibus positivis convenire potest, hoc posterius non potest; imò est nota infallibilis, non esse positivi, si de illo dicatur in recto est nihil, est privatio.

RESPONDETUR 3. SS. PP. etiam oppositum innuere, ut August. de Genesi c. 1. Sed illo loco dicit quidem peccatum esse voluntatis assensum, sed non definit, in quonam formaliter stet, & quamvis dixerit peccatum esse factum, dictum, concupitum contra legem æternam, cum non expresse, an istud contra in positivo, an in negativo stet; dat nobis libertatem explicandi hoc per loca à nobis citata. Quando autem Hieron. Lib. 1. in Amos Proph. Nequius est inquit, odisse justitiam, quam non fecisse, auctoritati huic assentimur, hoc enim vult. Detestatus est elicere actum odii ipsius justitiæ, quam non fecere actum justitiæ, nam non fecisse actum justitiæ, contingit ex subreptione, odisse autem justitiam, ostendit penitissimam à justitia aversionem. Unde Concesso hoc loco, non colli-

gitur odium in ratione peccati, positivo constitui, neque enim de hoc egit Hier. inibi. Quando autem in oppositum citatur S. Thom. ad has Auctoritates tenendum erit, quod tantum voluerit significare etiam positivitatem reperiri in peccato Commissionis, & hoc volunt illa verba 1. 2da q. 82. a. 1. ad 1. Peccatum non est pura privatio sed factum debito ordine privatum. Citari solet ab oppositis etiam Auctoritas Aristot. qui in Prædic. cap. de oppositis. Bonum & Malum morale, dicit opponi contrariè. Jam autem supponitur contrariè opposita positiva esse. Sed etiam ad hoc Responderi posset: Quod Rationale & irrationale sint contrariè opposita, & tamen irrationale non est quid positivum, explicarique potest Aristoteles quod malo morali positivitatem tribuerit in quantum in recto importatum.

PROBATUR 2. Non sunt multiplicanda entia sine necessitate. Ergo nec positivæ rationes differentiales sunt multiplicandæ sine necessitate, nulla autem est necessitas formale peccati statuendi in aliquo positivo.

PROBATUR 3. Tum quia. Possibilis est in suo genere summa oppositio in linea moris. Dixi in suo genere, quia summitas in specie & individuo nulla agnoscitur. Probatum hoc ipsum: quia in tali oppositione nulla datur implicantia, & si datur summum genus accessus ad Deum, stans in gradu substantiæ spiritualis; Cur etiam in genere oppositionis moralis idem dari non poterit. Hæc autem oppositio non est alia nisi peccatum grave. Quod ipsum probatur. Quod fundat maximā fugam boni summi, cui opponitur aliquid, illud debet esse summè oppositum: oppositio enim fugā sibi determinat. Sed Deus maximè fugit peccatum. Neque enim reperibile est aliud quod detestetur præter peccatum: aggravatq; illud suæ excellentiæ infinitate &c. Subsumitur. Sed secundum dicta in explicatione prima, debet illa oppositio formaliter negatione; quia ut probatum inibi, & esset summa, & non esset summa. Tum quia. In illo differentialiter stat peccatum quod ultimò complet malitiam peccati, sed negationes ultimò complent malitiam peccati: quia illæ sunt ultimò adferibiles, pro Responsione: Cur aliquid peccatum sit malum. Quod ipsum probatur. Quia si quæram, odium Dei estne malum? respondebitur, sic. Si quæram quare est malum: quia est contra præceptum negativum quod est non odien- di Dei. Si quæram quare hoc præceptum negativum prohibet odium tanquā malum, tandem quibuscunq; aliis Responsionibus & phrasibus positis, devenietur ad hoc, ideo odium esse malum: quia proximè non commensuratur regulæ rectè agendi proponenti, si feceris, dissonabis naturæ intellectuāli, juriq; Divino. Tum quia. Pone per impossibile, quod odium Dei habeat omnia prædicata positiva & non dicat negationem

nem rectitudinis debitæ, non habebitur adhuc completa ratio malitiæ, & si diceret positionem rectitudinis debitæ, adhuc esset bonum, pone è converso Amorem cum omnibus prædicatis positivis, dicat tamen negationem rectitudinis debitæ, ut si eliciatur contra prohibitionem, jam ille Amor deberet supponi peccaminosus. Ergo apparet rationem peccati, negatione rectitudinis proximè formalisari, siquidem ejus abscessus destruit peccatum, & ejusdem negationis accessus ponit peccatum. Et sicut formalisat disgregativum visus albedo, quia ejus accessus, vel recessus, ponit, vel non ponit illud disgregativum; Sic negatio rectitudinis formalisabit peccatum: quia ejus negationis accessus, vel recessus, ponit, vel non ponit peccatum.

In his Argumentis, inferiusque adferendis semper supponitur, quòd peccatum dicat negatione debitæ rectitudinis; in qua negatione explicanda occupantur Auctores, ostendendo quæ sit ista v. g. odio Dei debita rectitudo. Ratio dubitandi: quia sicut Leoni non est debitum esse hominem; ita & odio Dei, non est debitum esse Amoris, aut cujuscunque rectitudinis; nihilque est debitum cuiquam, quod destruit essentiam illius, destrueret autem essentiam odii Dei, rectitudo, quam rationem dubitandi ponderosè opponit Vasq. & tamen hæc rectitudo debita debet esse: quia aliàs peccatum, non esset defectus, si illi rectitudo debita non fuisset. Sicut non est defectus in Leone, quòd non sit homo: quia est indebitum Leoni, ut sit homo; imò debitum ne sit. Hoc ut explicetur. Sit

DIFFICULTAS II.

Quid importet negatio rectitudinis debitæ in esse peccato?

PLures vias inierunt, quâ Recentiores quâ Antiquiores, id explicandi; quæ occurrunt magis insignia hîc proponuntur: Nam singulas explicationes, persequi longum.

Punctum Difficultatis 1.

Proponuntur Recentiorum Explicationes.

EXPLICAT I. Perez. quòd malitia formalis peccati Commissionis negatioque rectitudinis debitæ inesse, stet in quadam privatione essentialiter libera, quæ præcedat ipsum actum, ita ut actus sequatur privationem sine nova libertate. Ponitque in ipso actu libero determinatione liberi arbitrii ad ipsum actum liberum; & hanc determinationem dicit esse modum quendam positivum in actibus bonis perfectivum subiecti, in actibus verò malis, non esse positivum & perfectivum, sed corruptivum, &

privativum perfectionis actus boni. Quod autem sine nova libertate illam privationem consequi debeat actus positivus rationem dat: quia aliàs accidere posset, ut posito liberè actu prohibito postea quis evitet malum, quod est absurdum. Hoc autem ipsum, quid sit illud quo privatur illa privatio ita explicat. Omnis determinatio formaliter libera ad actum positivum quem volumus eligere, est omisso quædam omnium impedimentorum potentium hîc & nunc impedire existentiam actus. Sit v. g. homo liber ad amorem Dei, & odium eo ipso non solum, potest amare liberè, sed potest liberè non amare, & impedire existentiam amoris, vel per ipsum odium; vel nolitionem efficacem amoris &c. Jamque necessitatem patitur, ut necesse sit illum hominem, vel liberè amare Deum, vel impedire liberè amorem &c. idem dicendum proportionaliter de odio, ad quod libertas determinatur, per omissionem indivisibilem omnium impedimentorum potentium hîc & nunc impedire ipsum odium, & hac omissione posita, sine nova libertate, atque necessario sequitur odium Dei. Sed est notanda, inquit, insignis differentia inter determinationem ad amorem Dei, & determinationem ad odium Dei, quod licet utrumque vocetur pura omisso, sicut etiam tenebræ, vocantur negatio lucis, & lux negatio tenebrarum, propriè tamen loquendo, ipsa omisso determinans ad odium Dei, est propriè omisso & privatio, altera autem potius est actio positiva, sicut lux est entitas positiva. Ratio discriminis: quia omisso determinans ad odium, est per se ipsam mala, & nullam habet bonitatem, neque est à Deo; determinatio autem libera ad actum amoris Dei per se ipsam est bona & laudabilis, pro qua sententia adfert plures Auctoritates. Sed ut verum fatear, illæ explicari possunt secundum nostram sententiam, quòd formale peccati stet in non positivo. *Absolute autem hæc Explicatio.*

NON SATISFACIT I. Tum quia. Actus ipse odii Dei condistinctus ab illa ipsa non positione impedimentorum, secundum hæc principia, & esset malus formaliter, & non esset; non esset quidem: quia non esset liber, sed necessario sequeretur. Omne autem formaliter malum est formaliter liberum. Rursus quia illud quod jam sequitur, positivum est secundum Perez. Si positivum est Auctorem habet Deum? Utinam simili arguebat ipse. Quod autem Deum Auctorem habet bonum est, ut docet fides. Ergo & illud odium jam esset bonum. Esset autem secundum Perez adhuc malum odium Dei: quia communis est Fidelium apprehensio odium Dei, quod experitur in se peccator, producendo illud, malum esse. Et si non ponere impedimenta odii Dei est malum, quomodo ipsum odium Dei non erit malum, propter quod enim unumquodque tale &c. Et certè illa impedimenta sunt impe-